

ПРЕДЛОГ

ЗАКОН

О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О УРЕЂЕЊУ СУДОВА

Члан 1.

У Закону о уређењу судова („Службени гласник РС”, бр. 116/08, 104/09, 101/10, 31/11 – др. закон, 78/11 – др. закон и 101/11), члан 6. мења се и гласи:

„Члан 6.

Ради чувања ауторитета и непристрасности суда забрањено је коришћење јавног положаја и недолично јавно иступање којим се утиче на ток и исход судског поступка.

Забрањен је сваки други утицај на суд и притисак на учеснике у поступку.”

Члан 2.

После члана 8. додају се називи чланова и чл. 8а до 8в који гласе:

„Заштита права на суђење у разумном року

Члан 8а

Странка у судском поступку која сматра да јој је повређено право на суђење у разумном року, може непосредно вишем суду поднети захтев за заштиту права на суђење у разумном року.

Захтевом из члана 1. овог члана може се тражити и накнада за повреду права за суђење у разумном року.

Ако се захтев односи на поступак који је у току пред Привредним апелационим судом, Прекрајним апелационим судом или Управним судом, о захтеву одлучује Врховни касациони суд.

Поступак одлучивања о захтеву из става 1. овог члана је хитан.

Одлука по захтеву за заштиту права на суђење у разумном року

Члан 8б

Ако непосредно виши суд утврди да је захтев подносиоца основан, одређује рок у коме ће суд пред којим се води поступак одлучити о захтеву и може одредити примерену накнаду за повреду права на суђење у разумном року.

Накнада из става 1. овог члана исплаћује се из буџетских средстава Републике Србије у року од три месеца од дана подношења захтева странке за исплату.

Против решења о захтеву за заштиту права на суђење у разумном року може се поднети жалба Врховном касационом суду у року од 15 дана.

Сходна примена Закона о ванпарничном поступку

Члан 8в

На поступак за заштиту права на суђење у разумном року и накнаде за повреду права на суђење у разумном року сходно се примењују одредбе закона којим се уређује ванпарнични поступак.”

Члан 3.

Назив члана и члан 9. мењају се и гласе:

„Сарадња судова и других органа

Члан 9.

Судови су дужни да једни другима пружају правну помоћ и сарађују, а други државни органи и организације су дужни да судовима достављају потребне податке.

Судови могу другим државним органима да доставе списе и исправе, односно њихове копије, потребне за вођење поступка, у складу са посебним прописима, само кад се тиме не омета судски поступак.”

Члан 4.

У члану 17. став 2. после речи: „виши” додају се запета и реч: „привредни”.

Члан 5.

У члану 19. став 3. после речи: „радње” додају се запета и речи: „у складу са годишњим распоредом послова у суду”.

Став 4. брише се.

Члан 6.

Члан 21. брише се.

Члан 7.

Члан 23. мења се и гласи:

„Члан 23.

Виши суд у првом степену:

1. суди за кривична дела за која је као главна казна предвиђена казна затвора преко десет година;

2. суди за кривична дела: против човечности и других добара заштићених међународним правом, против Војске Србије; одавање државне тајне; одавање службене тајне; кривично дело прописано законом који уређује тајност података; позивање на насиљну промену уставног уређења; изазивање националне, расне и верске мржње и нетрпљивости; повреда територијалног суверенитета; удруживање ради противуставне делатности; повреда угледа стране државе или међународне организације; прање новца; кршење закона од стране судије, јавног тужиоца и његовог заменика; угрожавање безбедности ваздушног саобраћаја; убиство на мах; силовање; обљуба над немоћним лицем; обљуба злоупотребом положаја; отмица; трговина малолетним лицима

ради усвојења; насиљничко понашање на спортској приредби и јавном скупу; примање мита; злоупотреба положаја одговорног лица (члан 234. став 3. Кривичног законика); злоупотреба у јавним набавкама (члан 234а став 3. Кривичног законика);

3. суди у кривичном поступку према малолетним учиниоцима кривичних дела;

4. одлучује о молби за престанак мере безбедности или правне последице осуде за кривична дела из своје надлежности;

5. одлучује о захтевима за рехабилитацију;

6. одлучује о забрани растурања штампе и ширења информација средствима јавног информисања;

7. суди у грађанскоправним споровима кад вредност предмета спора омогућује изјављивање ревизије; у споровима о оспоравању или утврђивању очинства и материњства; у споровима за заштиту од дискриминације и злостављања на раду; у споровима о објављивању исправке информације и одговора на информацију због повреде забране говора мржње, заштите права на приватни живот, односно права на лични запис, пропуштања објављивања информације и накнади штете у вези са објављивањем информације;

8. суди у споровима поводом штрајка; поводом колективних уговора ако спор није решен пред арбитражом; поводом обавезног социјалног осигурања ако није надлежан други суд; поводом матичне евиденције; поводом избора и разрешења органа правних лица ако није надлежан други суд;

Виши суд у другом степену одлучује о жалбама на одлуке основних судова:

1. о мерама за обезбеђење присуства окривљеног;

2. за кривична дела за које је прописана новчана казна и казна затвора до пет година;

3. на решења у грађанскоправним споровима; на пресуде у споровима мале вредности; у ванпарничним поступцима.

Виши суд води поступак за изручење окривљених и осуђених лица, пружа међународну правну помоћ у поступцима за кривична дела из своје надлежности, извршава кривичну пресуду иностраног суда, одлучује о признању и извршењу страних судских и арбитражних одлука ако није надлежан други суд, одлучује о сукобу надлежности основних судова са свог подручја, обезбеђује и пружа помоћ и подршку сведоцима и оштећенима и врши друге послове одређене законом.”

Члан 8.

У члану 24. додаје се став 3. који гласи:

„Апелациони судови одржавају заједничке седнице и обавештавају Врховни касациони суд о потреби утврђивања или измене правног схватања, односно расправљања спорних питања од значаја за функционисање судова у Републици Србији и уједначавање судске праксе.”

Члан 9.

Члан 25. мења се и гласи:

„Члан 25.

Привредни суд у првом степену суди:

1. у споровима између домаћих и страних привредних друштава, предузећа, задруга и предузетника и њихових асоцијација (привредни субјекти), у споровима који настану између привредних субјеката и других правних лица у обављању делатности привредних субјеката, па и кад је у наведеним споровима једна од странака физичко лице ако је са странком у односу материјалног супарничарства;

2. у споровима о ауторским и сродним правима и заштити и употреби проналазака, индустриског дизајна, модела, узорака, жигова, ознака географског порекла, топографије интегрисаних кола, односно топографије полупроводничких производа и оплемењивача биљних сорти који настану између субјеката из тачке 1. овог става, као и између физичких лица; у споровима поводом извршења и обезбеђења из надлежности привредних судова, а у споровима поводом одлука изабраних судова само кад су донете у споровима из тачке 1. овог става;

3. у споровима који произлазе из примене Закона о привредним друштвима или примене других прописа о организацији и статусу привредних субјеката, као и у споровима о примени прописа о приватизацији и хартијама од вредности;

4. у споровима о страним улагањима; о бродовима и ваздухопловима, пловидби на мору и унутрашњим водама и споровима у којима се примењују пловидбено и ваздухопловно право, изузев спорова о превозу путника; о заштити фирме; поводом уписа у судски регистар; поводом реорганизације, судске и добровољне ликвидације и стечаја осим спорова за утврђење постојања заснивања и престанка радног односа који су покренути пре отварања стечаја.

Привредни суд у првом степену води поступак за упис у судски регистар правних лица и других субјеката, ако за то није надлежан други орган; води поступак стечаја и реорганизације; одређује и спроводи извршење на основу веродостојних исправа када се односе на лица из става 1. тачка 1. овог члана, одређује и спроводи извршење и обезбеђење одлука привредних судова, а одлука изабраних судова само кад су донете у споровима из става 1. тачка 1. овог члана; одлучује о признању и извршењу страних судских и арбитражних одлука донетих у споровима из става 1. тачка 1. овог члана; одређује и спроводи извршење и обезбеђење на бродовима и ваздухопловима; води ванпарничне поступке који произлазе из примене Закона о привредним друштвима.

Привредни суд у првом степену одлучује о привредним преступима и с тим у вези о престанку заштитне мере или правне последице осуде.

Привредни суд пружа међународну правну помоћ за питања из своје надлежности и врши и друге послове одређене законом.”

Члан 10.

Члан 27. мења се и гласи:

„Члан 27.

Прекршајни суд у првом степену суди у прекршајним поступцима ако није надлежан орган управе, пружа међународну правну помоћ у оквиру своје надлежности и врши друге послове одређене законом.”

Члан 11.

Назив одељка 7. изнад члана 28 и члан 28. мењају се и гласе:

„7. Надлежност Прекрајног апелационог суда

Члан 28.

Прекрајни апелациони суд одлучује о жалбама на одлуке прекрајних судова, о жалбама на одлуке које у прекрајном поступку доносе органи управе, о сукобу и преношењу месне надлежности прекрајних судова и врши друге послове одређене законом.”

Члан 12.

У члану 29. став 2. мења се и гласи:

„Управни суд пружа међународну правну помоћ у оквиру своје надлежности и врши и друге послове одређене законом.”

Члан 13.

У члану 31. речи: „утврђује начелне правне ставове ради јединствене судске примене права” замењују се речима: „обезбеђује јединствену судску примену права и једнакост странака у судским поступцима”.

Члан 14.

У члану 32. реч: „троје” замењује се речју: „пет”.

Члан 15.

У члану 33. став 1. речи: „и сви начелни правни ставови” бришу се.

Члан 16.

У члану 37. после става 1. додаје се нови став 2. који гласи:

„Седница судског одељења сазива се и на захтев једне трећине судија тог одељења”.

Досадашњи став 2. постаје став 3.

Члан 17.

У члану 44. став 1. речи: „усваја начелне правне ставове;” бришу се.

Члан 18.

Члан 45. брише се.

Члан 19.

У члану 51. после става 1. додаје се нови став 2. који гласи:

„У судској управи виших судова, као и других судова које одреди Високи савет судства, може се организовати служба за пружање подршке и помоћи сведоцима и оштећенима.”

Досадашњи став 2. постаје став 3.

Члан 20.

У члану 53. став 1. мења се и гласи:

„Поједине послове судске управе председник суда може поверити заменику председника суда, председницима одељења и управитељу суда.”

Члан 21.

Члан 55. мења се и гласи:

„Члан 55.

Кад странка или други учесник у поступку поднесу притужбу, председник суда дужан је да је размотри, да је достави на изјашњење судији на кога се односи и да о њеној основаности и предузетим мерама обавести подносиоца притужбе, као и председника непосредно вишег суда, у року од 15 дана од дана пријема притужбе.

Председник суда може да одбаци притужбу, у потпуности или у одређеном делу, ако утврди да подносилац злоупотребљава право на притужбу.

Сматраће се да подносилац притужбе злоупотребљава право на притужбу ако притужба има претежно увредљиву садржину или ако поднесе притужбу исте или сличне садржине о којој је претходно одлучено.

Ако је притужба неразумљива, председник суда ће наложити подносиоцу да је уреди у року од осам дана од дана пријема налога, а ако подносилац то не учини, одбациће притужбу.

Ако је притужба поднета преко министарства надлежног за правосуђе, непосредно вишег суда или Високог савета судства, о основаности притужбе и предузетим мерама обавештава се и орган преко којег је притужба поднета.”

Члан 22.

После члана 55. додају се назив члана и члан 55а који гласе:

„Управитељ суда

Члан 55а

Суд републичког ранга и суд са 30 и више судија има управитеља суда, а остали судови могу имати управитеља суда.

Председник суда повераја управитељу суда обављање материјално-финансијских и организационо-техничких послова.

Послови управитеља суда се детаљније уређују Судским пословником.

Управитељ суда за послове који су му поверени одговара председнику суда.”

Члан 23.

Члан 56. мења се и гласи:

„Члан 56.

Суд има секретара суда.

Секретар суда помаже председнику суда у пословима судске управе, у складу са Судским пословником.

Ако суд нема управитеља суда, организационо-техничке послове председник суда може поверити секретару суда.”

Члан 24.

У члану 60. став 2. мења се и гласи:

„Звање судског саветника постоји у судовима републичког ранга и апелационим судовима.”

Члан 25.

У члану 65. став 3. брише се.

Досадашњи став 4. постаје став 3.

После става 3. додаје се став 4. који гласи:

„Поступак пријема судијских приправника ближе се уређује актом министра надлежног за правосуђе.”

Члан 26.

Члан 70. став 3. мења се и гласи:

„Послови правосудне управе које врши Високи савет судства су: доношење упутства за састављање извештаја о раду судова; утврђивање општих смерница за унутрашње уређење судова; вођење личних листова судија, судија поротника и судског особља; предлагање дела буџета за рад судова за текуће расходе, осим расхода за судско особље и одржавање опреме и објекта, као и расподелу ових средстава; вршење надзора над наменским коришћењем буџетских средстава и вршење надзора над финансијским и материјалним пословањем судова.”

У ставу 4. после речи: „података” додају се речи: „о раду судова”, а после речи: „особље” додају се речи: „и за одржавање опреме и објекта”.

Члан 27.

У члану 73. став 2. после речи: „служби” запета се замењује речју: „и”, а речи: „и друге податке” бришу се.

После става 3. додаје се нови став 4. који гласи:

„Судија има право увида у свој лични лист и право приговора Високом савету судства на његову садржину.”

Досадашњи став 4. постаје став 5.

Члан 28.

Члан 74. став 1. мења се и гласи:

„Судским пословником прописују се унутрашње уређење и рад суда, а нарочито: уређење и рад одељења и осталих унутрашњих јединица суда; рад једничке седнице одељења и седнице свих судија; обавештавање јавности о раду судова; вођење поступка и достављање одлука на језицима националних мањина; пружање правне помоћи и одржавање судских дана; пружање међународне правне помоћи; евидентирање, позивање и распоређивање судија поротника; приправничка пракса; поступање судског особља са странкама; вођење уписника и помоћних књига; поступање са списима; поступање по представкама и притужбама; вођење статистика и израда извештаја о раду; наплата новчаних казни, трошкова кривичног поступка и одузете имовинске користи; поступање са судским депозитима; увођење заједничких служби у местима с више судова и других правосудних органа; одевање судија, судског особља, странака, других учесника у судском поступку и свих који своје послове

обављају у суду, као и друга питања уређења и рада суда, за која је законом одређено да се уређују Судским пословником.”

Члан 29.

У члану 11. став 4, члану 13. ст. 1. и 2, члану 15. ст. 1. и 2, члану 36. став 2, називу одељка 3. изнад члана 39. и члану 39. став 3. речи: „Виши прекршајни суд” у одређеном падежу, замењују се речима: „Прекршајни апелациони суд” у одговарајућем падежу.

Члан 30.

Виши судови настављају да суде, у првом степену, у предметима примљеним до дана почетка примене овог закона.

Ако одлука у предметима из става 1. овог члана буде укинута после дана почетка примене овог закона поступак ће се наставити пред надлежним судом у складу са одредбама овог закона.

Апелациони судови настављају да суде, у другом степену, у предметима примљеним до дана почетка примене овог закона.

Ако одлука у предметима из става 3. овог члана буде укинута после дана почетка примене овог закона, поступак ће се наставити пред надлежним судом у складу са одредбама овог закона.

Прекршајни судови настављају да суде у поступцима по жалбама на одлуке које у прекршајном поступку доносе органи управе, а који су започети до дана почетка примене овог закона.

Даном почетка примене овог закона Виши прекршајни суд наставља рад као Прекршајни апелациони суд.

Члан 31.

Надлежности министарства надлежног за правосуђе из члана 57. став 3, члана 70. ст. 2, 4. и 5, члана 74. став 2. и члана 75. став 1, од 1. јуна 2016. године преузима Високи савет судства.

Надлежности министарства надлежног за правосуђе прописане чл. 83. и 84, престају од 1. јуна 2016. године.

Члан 32.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, а примењује се од 1. новембра 2013. године, осим члана 2. који се примењује по истеку шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење Закона о изменама и допунама Закона о уређењу судова садржан је у члану 143. став 2. Устава Републике Србије, којим је прописано да оснивање, организација, надлежност, уређење и састав судова се уређују законом.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Разлози за доношење Закона садржани су у чињеници да је важећи Закон о уређењу судова донет 2008. године, с тим што је његова примена отпочела 1. јануара 2010. године, те су у периоду досадашње примене овог закона уочени одређени нормативни недостаци који се пре свега односе на поделу надлежности између основних и виших судова и неуједначности судске праксе у поступању апелационих судова, што је заједно са неадекватном мрежом судова утврђеном у Закону о седиштима и подручјима судова и јавних тужилаштава из 2008. године, довело до проблема у функционисању судова и остваривању права грађана пре свега на правично суђење, односно суђење у разумном року. Из наведених разлога предложује се интервенције у Закону о уређењу судова у делу који се односи на надлежност судова, а такође, и у делу који се односи на функционисање судске управе и суда у целини. У циљу ефикаснијег рада судова Закон предвиђа увођење управитеља суда који би требао да се бави пословима функционисања суда у техничком смислу, што би растеретило рад председника суда. Ради заштите права на суђење у разумном року као дела ширих права на правично суђење, у складу са позитивним примерима земаља у региону прописан је посебан поступак за заштиту овог права о којем ће се одлучивати у оквиру судског система, а не као што је важећим законима прописано да је једино правно средство које странка има због повреде права на суђење у разумном року подношење уставне жалбе за суђење у разумном року. При изради Закона узето је у обзир мишљење Венецијанске комисије које је дато приликом израде Закона о уређењу судова из 2008. године. Предложеним изменама Закона о уређењу судова, а у вези са тим и изменама других закона који уређују ову област (Закон о судијама и Закон о седиштима и подручјима судова и јавних тужилаштава) створиће се неопходни нормативни амбијент за ефикасније суђење, а тиме ће се побољшати судска заштита права како физичких тако и правних лица, што ће допринети и поштовању права на приступ суду, правично суђење и суђење у разумном року као фундаменталних људских права. На текст радне верзије Закона прибављена је експертиза Венецијанске комисије Савета Европе и примедбе из експертизе су уграђене у текст Закона.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Чланом 1. Закона врши се измена члана 6. Закона о уређењу судова тако што се предвиђа да ради чувања ауторитета и непристрасности суда је забрањено коришћење јавног положаја и недолично јавно иступање којим се утиче на ток и исход судског поступка. Имајући у виду да је управо чланом 1. Закона о уређењу судова прописано да су судови самостални и независни државни органи који штите слободе и права грађана, законом утврђена права и интересе правних субјеката и обезбеђују уставност и законитост, било је неопходно извршити измену овог члана на начин да се истакне потреба

очувања ауторитета и непристрасности суда и спречи било какав утицај на рад суда као независног и самосталног државног органа.

Чланом 2. Закона додају се нови чланови 8а до 8в којима се прописује заштита права на суђење у разумном року. Наведеним одредбама Закона дата је могућност странци која сматра да јој је повређено право на суђење у разумном року да се обрати непосредно вишем суду са захтевом за заштиту права на суђење у разумном року. Одлучујући о захтеву странке непосредно виши суд уколико сматра да је захтев оправдан може одредити нижем суду рок у коме је дужан да заврши поступак, а такође може странци одредити привремену надокнаду за повреду права на суђење у разумном року која се исплаћује из буџета. Против негативне одлуке непосредно вишег суда по захтеву странке може се изјавити жалба Врховном касационом суду. На овај начин се појачава заштита права на суђење у разумном року унутар судског система у Републици Србији, што ће с једне стране повећати дисциплину у раду судова, а са друге стране свакако смањити број поднетих уставних жалби Уставном суду, као и представки Европском суду за људска права.

Чланом 3. Закона прецизира се одредба члана 9. Закона о уређењу судова која се односи како на сарадњу између судова тако и на сарадњу између судова и других државних органа.

Чланом 4. Закона допуњује се став 2. члана 17. Закона о уређењу судова, тако што се после речи: „виши,” додаје се реч: „привредни”. Предложено је да и привредни судови могу одржавати судске дане (судити у одређене дане ван седишта суда) ако за то има услова, јер ће се на тај начин смањити трошкови странака, а привредни судови изједначили са другим судовима, с обзиром да привредни судови нису могли организовати суђење на овај начин.

Чланом 5. Закона допуњује се одредба члана 19. став 3. и брише одредба става 4. тог члана Закона о уређењу судова из разлога рационалније судске мреже. Треба дозволити могућност да се у судској јединици обављају суђења за целу територију суда у одређеним судским поступцима, односно материји у складу са годишњим распоредом послова у суду.

Чланом 6. Закона брише се наслов изнад члана и члан 21. Разлог доношења ове измене налази се у томе што је непоштовање радног времена санкционисано посебним прописима као дисциплински прекрај (Законом о судијама – члан 90 алинеја 10, Законом о државним службеницима – члан 108. став 1. тачка 1, за државне службенике и Законом о раду - члан 179 став 1. тачка 2. и 3. и уговором о раду за намештенике). У прилог овакве измене иде и Мишљење Венецијанске комисије бр. 464/2007 од 19.03.2008. године на Нацрт Закона о уређењу судова од 19.03.2008 године, тачка 105.

Чланом 7. Закона мења се члан 23. Закона о уређењу судова који прописује надлежност вишег суда. Проширује се првостепена надлежност вишег суда и то за сва кривична дела против човечности и других добара заштићених међународним правом, као и за најтеже облике новоуведених кривичних дела корупције. Поред тога проширује се надлежност вишег суда и за суђење у другом степену тако да што се утврђује надлежност вишег суда да одлучује о жалбама на одлуке основних судова, о свим мерама за обезбеђење присуства окривљеног, као и за кривична дела за које је запрећена казна до пет година затвора. Такође, наведена одредба Закона о уређењу судова усклађује се са Законом о тајношћу података и изменама и допунама Кривичног законика из 2012. године.

Чланом 8. Закона допуњује се члан 24. Закона о уређењу судова тако што се прописује да апелациони судови одржавају заједничке седнице и обавештавају Врховни касациони суд о потреби утврђивања или измене правног схватања, односно расправљања спорних питања од значаја за функционисање судова у Републици Србији и уједначавање судске праксе. Наведена допуна је од изузетног значаја за једнако поступање судова у истим правним стварима у Републици Србији, што је веома важно за једнакост свих грађана пред законом. На овај начин треба да се постигне да сви судови једнако поступају, што ће допринети смањењу броја уставних жалби, односно представки пред Европским судом за људска права.

Чланом 9. Закона прецизира се одредба члана 25. Закона о уређењу судова који прописује надлежност привредног суда, тако што се надлежности привредних судова усклађују са одредбама закона који уређују ауторска и сродна права и утврђује искључива надлежност привредних судова у свим споровима у вези са овим правима. Такође се из надлежности привредних судова изузима вођење поступака у споровима реорганизације, судске и добровољне ликвидације и стечаја осим спорова за утврђење постојања заснивања и престанка радног односа који су покренути пре отварања стечаја.

Одредбама чл. 10. и 11. Закона мењају се одредбе Закона о уређењу судова (чл. 27. и 28.) који прописују надлежности прекрајног и Прекрајног апелационог суда. Најважнија измена у односу на постојеће надлежности је што се одређује надлежност Прекрајног апелационог суда за суђење у другом степену који у прекрајном поступку доносе органи управе, а што је по важећем закону била надлежност прекрајног суда.

Чланом 12. мења се одредба члана 29. Закона о уређењу судова тако што се прописује надлежност Управног суда за пружање међународне правне помоћи у оквиру своје надлежности.

Чланом 13. Закона врши се прецизирање одредбе члана 31. Закона о уређењу судова која прописује надлежност Врховног касационог суда изван суђења. Брисана је надлежност Врховног касационог суда да утврђује начелне правне ставове ради јединствене судске примене права, а имајући у виду да Устав Републике Србије не познаје начелне правне ставове Врховног касационог суда као извор права на основу којег се доносе судске одлуке. Уместо тога, прописано је да Врховни касациони суд обезбеђује јединствену судску примену права и једнакост странака у судском поступку.

Чланом 14. врши се интервенција у члану 32. Закона о уређењу судова тако што се као правило прописује да Врховни касациони суд одлучује у већу од пет судија за које је надлежан. Састав већа од пет судија је примеренији за одлучивање у Врховном касационом суду од важећег решења које предвиђа тројно судско веће, а имајући у виду сложеност предмета о којима се расправља пред Врховним касационим судом као највишом судском инстанцом.

Члановима 15, 17. и 18. Закона врши се усклађивање одредаба чл. 37, 44. и 45. Закона о уређењу судова са изменом из члана 13. Закона (члан 31. Закона о уређењу судова), а којом је предвиђено брисање утврђивања начелних правних ставова од стране Врховног касационог суда

Чланом 16. Закона допуњује се члан 37. Закона о уређењу судова тако што се предвиђа могућност да се седница судског одељења сазове и на захтев једне трећине судија тог одељења.

Чланом 19. Закона допуњује се члан 51. Закона о уређењу судова на тај начин што се даје могућност да се у вишим судовима и други судовима које одреди Високи савет судства у оквиру послова судске управе образују посебне

службе за помоћ и подршку сведоцима и оштећенима. Предложеним решењем се иде у корак са тенденцијом у модерним законодавствима европских држава у којима постоје посебне службе за подршку и помоћ сведоцима и оштећенима у вези са суђењем у кривичним стварима у којим се могу појавити, нарочито за кривична дела организованог криминала и кривична дела елемнитима насиљем.

Чланом 21. Закона којим се мења члан 55. Закона о уређењу судова детаљније се уређује поступак по притужби странке или другог учесника у поступку.

Чланом 22. Закона допуњује се Закон о уређењу судова новим чланом 55а који предвиђа увођење управитеља суда. У циљу ефикаснијег рада суда и растерећења председника суда предвиђа се да сви судови републичког ранга као и судови који имају више од 30 судија обавезно имају управитеља суда који обавља материјално-финансијске и организационо-техничке послове у суду. У вези са овом одредбом Закона изменењен је и члан 53. став 1. Закона о уређењу судова (члан 20. Закона).

Чланом 23. Закона мења се члан 56. Закона о уређењу судова који се односи на секретара суда, ради усклађивања са увођењем управитеља суда у члану 22. Закона.

Чланом 24. Закона мења се одредба члана 60. став 2. Закона о уређењу судова тако што се предвиђа да највише звање судијских помоћника (судски саветник) постоји поред судова републичког ранга, и у апелационим судовима, а имајући у виду потребу за високим степеним професионалног рада судијских помоћника у овим судовима.

Чланом 25. Закона врше се интервенције у члану 65. Закона о уређењу судова тако што се прописује да се поступак пријема судијских приправника ближе уређује актом министра надлежног за правосуђе, а у циљу унификације и једнообразности поступка пријема приправника за све судове у Републици Србији.

Чланом 26. Закона мења се члан 70. Закона о уређењу судова ради прецизирања и разграничења надлежности коју врше Високи савет судства и министарство надлежно за правосуђе у вези са пословима правосудне управе.

Чланом 27. Закона допуњује се члан 73. Закона о уређењу судова тако што се судијама утврђује право на увид у свој лични лист, као и право приговора Високом савету судства на његову садржину. Ова одредба је значајна са становишта поштовања права на заштиту података о личности и усклађивања са основним законом који уређује ову материју.

Чланом 28. Закона изменењен је став 1. члана 74. Закона о уређењу судова у циљу прецизирања садржине Судског пословника.

Члан 29. Закона је збирна одредба којом се врши интервенција у чл. 11, 13, 15, 36. и 39. Закона о уређењу судова у погледу назива Вишег прекршајног суда. Имајући у виду да Виши прекршајни суд има искључиво другостепену надлежност, његов назив је потребно ускладити са другим судовима који имају искључиву другостепену надлежност (апелациони судови и Привредни апелациони суд), па се стoga предлаже да назив суда буде Прекршајни апелациони суд.

Члан 30. Закона представља прелазну одредбу којом се уређује поступање судова у предметима који су примљени до дана почетка примене овог Закона, а имајући у виду одређене измене надлежности судова које се предлажу Законом.

Чланом 31. Закона одређује се рок за прелазак надлежности Министарства правде и државне управе на Високи савт судства у погледу утврђивања мерила за одређивање броја судског особља, обављања послова правосудне управе, доношења и вршења надзора над применом Судског пословника. Такође, одређен је и рок за престанак надлежности Министарства правде и државне управе у вези са давањем мишљења на акт Високог савета судства којим се предлаже обим и структура буџетским средстава за текуће расходе правосудних органа, као и вршење надзора над трошењем буџетских средстава определених за рад судова. Предлаже се преузимање наведених надлежности од стране Високог савета судства од 1. јуна 2016. године, како би се у међувремену створили неопходни кадровски и технички услови за преузимање надлежности. Предложеним престанком наведених надлежности Министарства правде и државне управе ојачава се независност судске власти, а Високом савету судства се дају сва овлашћења у циљу обезбеђивања и гарантовања независност и самосталности судова и судија, а што је и основни задатак овог органа, у складу са Уставом

Чланом 32. Предлога закона прописује се ступање закона на снагу и почетак примене Закона.

IV. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА ПОТРЕБНА ЗА ПРИМЕНУ ЗАКОНА

За спровођење овог закона није потребно обезбедити додатна финансијска средства у буџету Републике Србије.